

Morsø Nr.-Sdr. Herredsfoged

Sager til Justisprotokoller.

Sagen mod Cordt Pedersen (Erklæring fra Risskov)

[Oversigtsbilleder](#)

Fremlagt i Morsø Herredes Exstraret den 5 September 1877

Seydewitz

Arrestanten Kort Pedersen af Ejerslev, der er under Tiltale for Indbrud Drab og Ildpaasættelse og, da der har været reist Tvivl om hans fulde Tilregnelighed er indlagt til Observation her i Anstalten siden den 7 f.M. er et ret Kraftig og velbygget Menneske paa henvend 22 Aar, 65½ Tommer høi med brunt Haar, blaa Øine med noget Skummelt Udtryk, Panden noget tilbagegaaende, Kraniet temmelig bredt mellem Tindingerne og kun lidet udviklet i Nakkepartiet. Ved Undersøgelsen af hans Organer opdages aldeles intet Abnormt, han var ved Ankomsten temmelig bleg, men har efterhaanden vundet i Udseende, han er i ret god Ernæringstilstand og har under sit Ophold her paa Stedet tiltaget i Vægt fra 130 til 135 Pund. Ogsaa de øvrige legemlige Funktioner har han i fuldkommen Orden, navnlig sover han godt om Natten uden urolige Drømme og er ikke hallucineret paa nogen af Sandserne.

Hans Væsen og Optræden er sømmeligt, og frembyder efter Situationens Beskaffenhed intet Paafaldende. Han udtaler sig naturligt og fornuftigt om hvad man bringer på Bane og røber i sine Samtaler og Svar hverken formindsket Dømmekraft eller Hukommelse, heller ikke Svækkelse af Aandsevnerne i det hele, forkerte forestillinger eller andre Intelligensforstyrrelser. Ogsaa han Opførsel har været ordentlig og fornuftig, og han har lagt en naturlig Trang til Beskjæftigelse for dagen. Fremtrædende Lidenskaber have ikke kunnet spores, og han har under hele sit Ophold her været i en rolig og jævn Sindsstemning, den ene Dag som den anden. Om sine Slægtninge og deres Helbredstilstand giver han saa fuldstændige og tilfredsstillende Forklaringer, at der ikke er grund til hos ham at antage nogen Familiedisposition til Sindssygdom.

Angaaende sin Forbrydelse forklarer han sig ganske overensstemmende med hvad der fremgaar af Sagens Akter, han fortæller derom i en rolig noget opremsende Tone, som om han ved Forhørene var vænnet til at rekapitulere det Forefaldende paa en bestemt Maade. Han lægger ikke Dølgemaal paa Noget, søger ingen Undskyldninger, taler hverken om Sindssygdom eller Utilregnelighed, og synes endogsaa at lægge en vis Vægt paa, at det ikke er ham men Defensor, som har bragt dette Spørgsmaal frem. Han Indrømmer vel at han har været forfalden til Drik og at han ogsaa forud for Forbrydelsen havde drukket sig Mod til, men tilføjer at han kan taale meget, før han bliver beskjenket, og at han, da han begik Forbrydelsen, ikke var mere beruset, end at han meget vel vidste hvad han gjorde, hvad der ogsaa temmelig umiskjendeligt synes at fremgaa af hans Forklaringer om Enkelthederne ved Udførelsen. Han holder af at betegne sin Forbrydelse med stærke Udtryk som "forfærdelig" "gyselig" o.del. , men røber ellers ingen Kjendelig Anger

derover, og omtaler den i det hele uden synlig Bevægelse, som gjort Gjerning, der ikke staar til at ændre, og for hvilken han maa finde sig i at lide Lovens Straf.

Der har saaledes her paa Stedet ikke været iagttaget Noget som enten kunde tyde paa en tilstedeværende Sindssygdhed eller overhovedet vække Formodning om en abnorm Sindstilstand hos Kort Pedersen.

Den af hans Defensor udtalte Formening om hans ufuldstændige Tilregnelighed grunder sig dels paa hans Drikfældighed, dels paa den tidligere Tilstedeværelse af mental Abnormiteter, idet han sidst i September 1876, medens han var indsat i Vridsløselille Cellefængsel i næppe over 14 Dage led af Søvnløshed og ikke syntes fri for natlige Hallucinationer. Hertil skal nu bemærkes følgende:

Det er ganske rigtigt, at han allerede temmelig tidligt har hengivet sig til Brændevindrik i Overmaal, saa at han allerede i sit 19 de Aar (1875) jævnlig var beskjenket. Hans _____ i denne Retning maa imidlertid have været fuldstændigt afbrudt fra Midten af Januar 1876, da han blev aresteret i Anledning af det Indbrudstyveri som bragte ham til Vridsløselille, indtil samme Aars Efteraar, og da det i Fængselslægens Erklæring af 5. Marts d. A. udtrykkeligt hedder, at han ved Indsættelsen i Fængslet den 9. April 1876 ikke befandtes at lide af nogen Sygdhed, men syntes at have et godt Helbred, samt at hans Helbredstilstand var uforandret god i de første 4 Maaneder, maa det vel antages, at hans Konstitution dengang ikke har lidt kjendeligt ved hans Drikfældighed, eller at de mulige Følger af samme i det mindste have tabt sig ved hans Afholdenhed i henvend tre Maaneder under Varetægtsarresten. Først i August Maaned begyndte derpaa et Ildebefindende som en Maanedstid senere sees at have antage den mere bestemte Form af en Brystaffektion, efter hvis han fra den 20 September begyndte at klage over Søvnløshed og natlige Hallucinationer, medens dog Tankegangen var klar og Stemningen ikke deprimeret. Da disse Symptomer allerede under 2 Oktober sees at være ophørt, efterat han i de sidste otte Dage havde haft Arbejde udenfor Cellen, turde det være naturligt at søge Aarsagen dertil i Celleisolationen, og det synes noget vilkaarligt, naar Fængselslægen i sin overanførte Erklæring af 5 Marts d. A., uagtet hans gode Helbredstilstand i de første 4 Maaneder af Straffetiden, (see ovenfor) dog vil sætte dem i Forbindelse med den tidligere Drikfældighed. I ethvert Fald fortjener disse ganske isolerede Tilfælde, som efter Kort Pedersens egen Forklaring ikke kunne antages for meget betydellige, næppe at betegne som et "Kortvarigt Anfald af Sindssygdhed", saaledes som det er skeet i den oftnævnte Erklæring, og da det sammesteds udtrykkelig siges, at ved hans Afgang fra Fængslet (9 Oktober 1876) var hans mentale Tilstand ikke sygeligt paavirket af den endnu tilstedeværende Mathed, er der ingen Grund til at tilskrive den nogen Eftervirkning til at formindske hans Tilregnelighed med hensyn til den tre Maaneder senere begaaede Forbrydelse.

Vel sees det, at han efter sin Løsladelse igjen har begyndt at hengive sig til Drik, men det skjønnes dog ikke at der foreligger noget som kunde berettige til at forkaste han egen bestemte Forklaring med Hensyn til den ringe Indflydelse, som det heller ikke særdeles store Kvantum Spiritosa han i Forveien havde nydt, har udøvet paa hans Bevidsthed under den sidste Misgjerning.

Endnu skal bemærkes med Hensyn til Distriktslægens Ytringer i Erklæring af 10 de Marts d. A. om Kort Pedersens tiltagende Afmagring og daarlige Udseende efterat have siddet i Varretægtsarresten i to Maaneder, at denne hans mindre gode legemlige Tilstand maa have rettet sig ikke lidet i de 4 Maaneder fra

den anførte Erklærings Datum til hans Indlæggelse her i Anstalten, da han allerede ved Ankomsten hertil veiede noget mere end ved hans Afgang fra Vridsløselille i Oktober f. A.

I Henhold til det foregaaende maa jeg altsaa erklære at Kort Pedersen ved Beslutning om og Udførelsen af den Forbrydelse for hvilken han nu er under Tiltale, ikke skjønnes at have været paavirket af nogen Sindssygdom eller abnorm Sindstilstand som kunde formindske hans Tilregnelighed, og at han heller ikke for Tiden lider af nogen saadan.

Sindssygeanstalten ved Aarhus den 14. August 1877

H. Selmer

[Til forsiden](#)